

Gabonatermelésünk folytonosságáért.

Irta: Mayer János m. kir. földmívelésügyi miniszter.

Mialatt a kormány és a magyar gazdaközönség a kenyérmagvak újabb jelentékeny árcsökkenése súlyos következményeinek ellensúlyozásával küzdök, a gabona-kérdés még egy újabb alakban is jelentkezett, szaporítván a gondjainkat. A gazdasági tudósítók jelentései és az általam kiküldött szakemberek helyszíni vizsgálatai szerint, az ország jelentékeny területein megsemmisítette a szépen álló vetéseket a jégverés, fagy, többféle káros rovar nagytömegű fellépése. Némely helyen olyan nagymértékű a pusztulás, hogy a gazdáknak vetőmagjuk sincs. Az ilyen helyeken a termelés folyamatosága veszélyben van. Mert kétségtelen, hogy a gyengébb gazdálkodók, a kisüzemek, a mostani viszonyok mellett, készpénzen, vagy hitelbe, magánuton, vetőmagot nem bírnak szerezni. Így tehát a földmívelésügyi kormányzatnak kell a beszerzést megkönnyítenie, lehetővé tennie. Az állam jelenlegi pénzügyi viszonyai egyáltalában nem teszik könnyűvé az eféle támogatás költségeinek előteremtését. De itt egy nagy közérdek lép föl parancsolóan. Ez pedig: a fennakadás nélkül való folytatása a termelésünk mennyiségi és minőségi javításának, amelynek feladatait, a súlyos viszonyok között is, olyan szépen igyekezett gazdaközönségünk megoldani. Gondoskodtam arról, hogy idejekorán felhatalmazást kapjak 60 ezer métermázsára, illetve rozs-vetőmag kiosztására, illetőleg a megfelelő pénzügyi szükséglet folyósítására. Ez a buzamennyiség kívül esik a nemesített és kiváló minőségű vetőmagvak terjesztésének keretében ki-

osztandó százezer métermázsán és kizárólag az elemi csapásoktól sújtott területek kisgazdáinak támogatására van szánva.

Őszi buza- és rozs-vetőmagot fogunk kiosztani. Intézkedtem az-iránt, hogy az elemi csapásoktól sújtott vármegyék főispánjai a saját elnökletük alatt haladéktalanul egy-egy központi bizottságot alakítsanak, amelynek tagjai között legyen a vármegye alispánja és szükség esetén a mezőgazdasági kamara, a vármegyei gazdasági egyesület és mezőgazdasági bizottság egy-egy képviselője, előadója pedig a gazdasági felügyelő lesz.

A kiosztásban csak olyan, 20 kataszteri holdnál nem nagyobb területen gazdálkodók vehetők figyelembe, akiknek buza- és rozs-vetésében az elemi károk 50 % nál nagyobb kárt okoztak. Az ennél nagyobb birtokosok csak akkor kaphatják a szóban lévő segítséget, ha a vármegye részére megállapított hitelkeretet a 20 holdon aluliak ki nem meritették. A gazdasági felügyelőség feladata a szükséges vetőmagmennyiséget lehetőleg, környékbeli gazdaságokból beszerezni és a bizottság intézkedése szerint kiosztani.

A kiosztott vetőmag értéke kölcsönnek tekintendő, amit jövő évi szeptember 30-ig kamatmentesen vissza kell fizetni. A vasuti költségeket tárcám terhére vállaltam.

Ez a vetőmagkiosztás gabonajegymentes, amelynek a gabonalevél 4 pengős értéke figyelembe nem vétetik s erről a pénzügyminiszter ur az illetékes pénzügyi hatóságokat értesíti. A vetőma-

got eladó gazdáknak járó boletta értéke fejében métermázsánként 6 pengőt, a vetőmagot vásárló gazdasági felügyelő ki fog fizetni. Ez az összeg természetesen hozzátartozik a hitelezett vételárhoz.

A gazdasági felügyelőség a beszerzési árt köteles a vetőmagot igénylőkkel tudatni. A vetőmag vásárlásánál a vetési célnak megfelelő minőség garantálandó. A beszerzés illeték- és bélyegmentes. Minden községi elöljáróság az egyes vetőmagküldeményből, jegyzőkönyv mellett, lepecsételt mintát vesz és megőrzi. A kölcsön viszfizetéséért az illető községek törvényhatóságilag jóváhagyandó képviselőtestületi határozattal szavatosságot tartoznak vállalni.

A magyar termelés fokozatos fejlődését nem szabad átengednünk a mostaniakhoz hasonló elemi csa-

pásoknak. Sietek a jelölt intézkedéseket az érdekelt gazdáknak tudomásukra hozni, nemcsak azért, hogy az érdekeltek nagyobb megnyugvással nézhessenek a közeledő vetési idő gondjai elé, hanem azért is, hogy a segítségre leginkább szoruló gyengébb egzisztenciák erejüket meghaladó vásárlási üzletekbe ne bocsátkozzanak, amelyet ilyenkor rendszerint erősen uzsorás jellegűek.

Meggyőződésem az, hogy a magyar gazdának szívós kitartásán és nemzetközileg elismert ellenálló erején meg fog törni a természet most mutatkozó ártó szeszélye. Termelésünk folyamatosságáért azonban meg kell tenni mindent, azoknak is, akik ebben a vetőmagkiosztásban nem részesülhetnek.

Mi az aranypengő?

A kormány legújabb rendelete megállapítja, hogy minden követelés és tartozás, amely eddig fennállott, ezután aranypengőben meghatározottnak tekintendő. Aranypengőben számítandó tehát a betevőnek követelése is a bankban és lakárképzárban, de bármiféle egyéb követelés és tartozás. A tisztviselők csak úgy, mint a magánalkalmazottak fizetése, valamint a munkacseléd és egyéb bérek szintén aranypengőben számítatnak és általábanve az egész gazdasági élet az aranypengő biztos alapjára helyeztetik.

Mindenkinek tisztában kell lennie azzal, hogy mit jelent ez az aranypengő. Először is: ne gondolja senki, hogy ez aranypengő valami új pénzt jelent, amelynek külsőleg megvalósuló pénzjegye felelne meg. Aranypengő, mint fizetési eszköz, vagy pénz nem kerül forgalomba. Ez az aranypengő semmi egyéb, mint egy számítási eszköz, egy egység amely a jövőben irányadó lesz a gazdasági forgalomban. Augusztus hó végéig általában egy aranypengő egyenlő egy papírpénzpengővel, vagyis semmiféle kü-

lömbiség, aranypengő és papírpengő között nincs. Hiszen valójában a papírpengő is a törvény erejénél fogva aranypengő, mert, a magyar pengőérték megalapítása óta aranyérték, és a papírpengő aranyérték marad mindaddig, amíg a pengő nemzetközi értékelése a törvényben meghatározott arányban őrzi meg az árfolyamát. A pengőről szóló törvény kimondja ugyanis, hogy egy kilógram arany megfelel 3840 pengőnek és a papírpengő mindig aranypengő értékű, amíg ezt az aranyértéket megtartja. Hogy ez az aranyérték a pengőnek továbbra is állandó maradjon amint-hogy eddigelé állandó volt, — arról a magyar Nemzeti Bank fog gondoskodni, azzal, hogy őrködik a papírpénzjegyek aranyfedezete fölött és megakadályozza azt, hogy a külföldi pénzpiacokon a pengő értéke a megállapított aranyérték alá süllyedjen. Ennyiben tehát a papírpengő valójában aranypengő volt és minden remény megvan arra, hogy továbbra is aranyértékű marad. A magyar

„A MUNKA” TÁRCÁJA

Két este a Karancson.

Irta: Szántay István.

Bogárka a fűszálon.

A szemközti Karancskápolna bontos feje már a mögéje nyugvó nap fényét igyekezett eltakarni. A lenti völgy fölött a naptalan erdő árnyai bontogatták szárnyukat. Minden arra készült, hogy elmúlást daloljon az erdők, tisztások, völgyek és hegycsúcsok fölött.

A mohapárna szélén, amelyre fejemet hajtottam, egy hosszú fűszál szökken a magasság felé. Egy fűtörzs inkább, amelynek a moha törpeségéhez viszonyítva elérhetetlen magasságban hajladozó liláskék harang virága bologatott a föld fölé.

Amint az alkonyat órája közelségét csodálva áfolelte szemem a környezet sok-sok fáját, bokráit, megállt a mohaparti fűszálon. Amint gyengén beléka-rolt a szél a bókóló, virágtartó fűszálba a tövére egy kicsiny bogárka indult el megmászni a magasságot, elérni a virágkelyhet.

Egyet lapoztam a regényen ami a kezembe nyugodott. Be akartam fejezni a sötétség előtt, ámbar tudom a végét. Szeretem, csalódás, fájdalom, lemondás vagy boldogság mindig mindig a régi recept, új színű üvegben, vagy téglában.

Midőn a kis bogárka elindult a hősnő a válást jelentő levelet olvasta.

— Nem játék volt. Igaz mély érzések egyszerű kilobbanása volt, csak az élet nem adta meg kiélésükhöz a módot. Egy szép, önfeléd, öntudatlan óra, csak felismerni engedte a mélységeket, vagy magasságok fojtott tüzeireteget, de költőni, világítani, melegíteni ez a tűz nem volt hivatott. Mint a vulkánok eltakart, beboltzott forrósága csak dübörgött csak feszegette a lélek kergét, de belül maradt bezárva beigázva...

Az erdő tengeren a Margit forrás felől szél borzolt végig. Hullámzott a sok sok zöld korona. A zöld árnyalata tobzódtak a völgy lejtőjén. A halvány tengerzöldtől a mély haragosig minden szín csoportosult fanemek szerint és idősség szerint, egyesítve a zöld uralom színeit. Egy egy ilyen szélmozdulásra végig egybeolvadt a sok különféleség, az elfordított levelek kékeszöld fodrokat ingattak a hanyatló nap felé. Hol itt, hol ott állott fel hamarabb a régi öreg cser vagy tölgy óriás, amelynek nem izlett oly sokáig hajtani meg derekát a szél előtt, hogy megtörje az egyirányú bókólasát az ezernyi fának, lombkoronának. De a tót szél ujjalt erővel söpört végig az Ivánka hegy felé s hajlásra kényszerítette újra a szél törvény erejével szembe szállni akarókat.

Az én bogárkám a virágos fűszál harmadikig kapaszkodott s a nagy törvényt követelő szél, amely a fák koronáit alázta meg, a gyenge fűszálról lesodorta. Ott kapálódzott a tövében tehetetlenül.

— A hangszert — olvasta a hősnő ami oly gyönyörű hangokat ad, nem tud-

tuk megszólaltatni, mert a vonó más kezében van. Hiába a egyszerű melódiák, a harmóniáknak millió zsongása lelkünk hurjain — elmúlnak azok, mert soha senki meg nem hallhatja, soha egy más fehér lélek lapjára le nem másolódhatnak, mert más kezében a lelkünk ezer érzését leíró, lehangjegyző toll. Mint az eolhárfá hurjait ha megszólaltatja a szél, angyali hangok hullámanak, szállnak, repülnek, soha nem hallott melódiákat visz el a szél szárnya, de ezt még soha senki le nem kottázta, ez csak azokat remegtetette meg mindig édes gyönyörűséggel egy percre, akik hallották, de azok is elfelejtették, elvitte tőlük, messze messze a szél...

A völgy homályba borult. A nap a kápolna hegy fának élet kezdte lassan csokolgatni. A fák között csodálatos szelidségűvé finomult a fény s az üde-zöld világítást hátam mögött a hegyoldal szüzien tarkította egy egy nyírfá magasha szökkenő fehér törzse. A málna bokrok fölött színes szitakötők kergették egymást. A korhadó fatörzs oldalára a szivárvány színeibepompázó elkésett gyilkoska kuszott melengetni hideg testecskéjét, élénk szemével zsákmányt keresve, vagy veszélyt előzve.

A távolban Somló, Pálfalva, Etes s a Mátra oldalai élesen konturozódnak, míg a völgyi falvak kékes füstös ködbe burkolódnak.

A mohaparti kis bogárka úgy látszik újra erőre kapott, mert ismét a fűszál-törzsen törekszik lassan, kitartással fölfelé, szárnyát emelgetve kéjes igyekvés-

sel. Mily egyszerűt ígérhet ez a virágkehely, vagy a gondolat, hogy magasan magasan lehet a hétköznapi életet jelentő mohapad felett!

De jaj, a szederindák között zugva közeledik egy nagy bogár. Egyenesen a kis bogárka virágja felé. És rászállt a virágra, boldog gyönyörűséggel habzsolva a kehely mézét. A kis bogár pedig, ahogy a nagy bogár sulya alatt megingott és meghajlott a fűvirág törzse, lebukott vizsgálva a mohaágyra.

— Tegye ezt az érzést el — írja a regény levele — lelke legmélyebb rejtekében. Ne tudja soha senki, hogy a boldogtalanság töviskoszorúja fonjakörül ezt az egyetlen titkát, ezt az egyetlen gondolatát igazi énjének. De minden alkonyatkor szenteljen egy percet a lemondás e gyönyörűséges emlékének, ami szép marad örökké mert szent volt, mert tiszta volt. Ki tudja majd egyszer lelkek virradatján...

Nem tudom tovább olvasni. A nap észrevétlenül lenyugodott és a lenyugvás helyét már csak biboros szegélyű felhőfoslányok díszítették. Hosszu árnyak lopakodtak elő a völgyek mélyéből és a fák közeiből. Egyforma sötétre vált fent és alant minden. A kilátó felől új szél zugott, hűvös, borzongató. Itt-ott az erdőben még egyet koppant a favágók fejszéje s aztán csend borult az erdőre. Néhány esti madár röppent elő a bokrok tetejét surolva. Valahonnan a Czeberna-völgyből kolompoltást hoz az esti párázás. Karancsnál felől megszólal az esti harangszó. Salgótarján lámpái fel-

valuta értékállandósága a jövőben sem fog csorbát szenvedni.

Mit jelent már most mégis az arany-pengő és miért kellett a gazdasági életet ennek az aranypengőnek biztos alapjára helyezni, ha már a papirpengő önmaga is aranypengő értékű? Erre a választ mindenki megadhatja magának, aki visszagondol azokra a nagy zavarokra, amelyeket az infláció idején okozott a papirkorona folytonos árzuhanása. Akkoriban az az óriási igazságtalanság állott be, hogy az adósok egy kis töredék részét fizették csak vissza azoknak a tartozásoknak, amelyeket jó pénzben vettek fel. Akinek jó aranykorona betéje volt a takarékpénztárban, az egészen rossz papirkoronákban kapta vissza, aki életbiztosításra esztendőnkön keresztül jó pénzt fizetett be, az a végén semmit sem kapott és így mindenki elveszítette vagyonát és minden vagyoni befektetés semmivé foszlott. A pénzérték ingadozása bizonytalanná teszi az egész gazdasági életet, senkise tudja, hogy mi van, senkise tud biztosan számolni a maga vagyonával, mert nem tudhatja, hogy egy esetleges ingadozása a pénz értékének mennyire fogja befolyásolni a vagyonát. Bármily szilárd legyen is, bármennyire biztosítva legyen is a papirpengő aranyértéke a jövőben, mégis igen nagy megnyugvás az mindenkire nézve, ha tudja, hogy takarékbetéte, követelése, minden jövedelme és fizetése teljesen biztosítva van, állandó arany értékében, hogy követeléseinek összegét semmi körülmény meg nem rövidítheti, hogy tehát egész gazdasági ténykedése az aranyérték sziklaszilárd talaján épül fel. Akinek takarékpénztárban vagy a bankban van betéte az ezt mindig aranyértékben kaphatja vissza, vagyis aranyban számítva ugyanennyit kap vissza a takarékpénztártól, mint amennyit ott elhelyezett annak idején. És így van ez minden egyéb követelésnél és jövedelemnél is, viszont pedig mindenki minden tartozását és kötelezettségét ugyancsak ilyen biztos aranyalapon átszámítva tartozik megfizetni. Ki van tehát zárva, hogy egyes osztályok a másiknak rovására a pénzérték ingadozása folytán meggazdagodjanak, de az is ki van zárva, hogy bármiféle eshetőség csökkentse az embereknek vagyonát csak azért mert a nemzetközi pénzügyi piacokon valamelyes ingadozások állhatnak be.

Az aranypengőt is ezek szerint papirpengőben fogják mindenkinek kifizetni, de annyi papirpengőben, amely összeg megfelel a papirpengő valóságos aranyértékének. A gyakorlatban — és ezt nem lehet eléggé kiemelni — a papirpengő nem fog kevesebbet érni mint az aranypengő. De viszont az a tudat az

a biztonság, hogy vagyonának követelésének aranyértéke minden körülmények között mindenkire nézve biztosítva marad, lényegesen körülbástyázza a magángazdaságot minden számításába és cselekvésében. Ennek első hatása abban jelentkezik, hogy aki betétjét meghagyja a takarékpénztárnál vagy a banknál az oly értékálló befektetésben helyezte le tőkét, amely mindenféle eshetőség ellen körülvértézi a maga félretett pénzét.

Az augusztus 20-iki Anyák Napja Salgótarjánban.

Szent István napján délelőtt tartotta Salgótarján városa az idei anyák napját a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége salgótarjáni osztagjának rendezésében. Az ünnepségen az egyházak, hivatalok és a testületek képviselői és sok érdeklődő is megjelent. A helybeli kerékpáros zászlóalj küldöttségileg képviselte magát. A Szent Erzsébet nőegylet, részéről Kiss Lajosné ügyvezető igazgató jelent meg. Az ünnepséget Horváth László v. tanácsnok, helyettes polgármester nyitotta meg a „Hiszekegy”-gyel. Utána öv. Zemplényi Lászlóné, a „Mansz” társelnöke méltatta a nap jelentőségét. Keresetlen, de tartalmas beszédében az anyaság magasatos érzéseiről, a minden nehézséget leküzdő anyai szeretetről elmékedett. Megemlékezett a kormányzó né. Ólomtőrségétől kiinduló nemes mozgalomról s a beszéd lélekbe ható erejétől könnyező s az elnöki asztal mellett helyet foglaló sokgyermekes, könnyező anyákat példaképpen állította az ünneplők elé. Dr. Förszter Kálmánné a „Mansz” elnöke szolt ez után az anyákhoz, miközben kezébe vette a művészi, nemzetiszínzallagossá érmet, hogy a meghatott anyák nyakába akassza. Arra kérte őket, hogy viseljék büszkén ezt a vitézségi érmet. Es ha látják a nyakukban városunk lányai, néznek rá olyan megilletődéssel, mint ahogy mindnyájan nézünk hazánk hős vitézeinek vitézségi érmeitől csillogó mellére. Majd jobb jövőt kívánt a szegény anyákra és az egész üldözött magyar nemzetre s kiosztatta a tíz megjutalmazott anya között a személyenkénti 30 P. jutalmat izléses zacskócskákban. Horváth László h. polgármester a hivatalos hatóság nevében hajtotta meg az anyák előtt az elismerés és a hála zászlaját. Megköszönte az összes nőegyletnek az áldozatkész munkát, amely ilyen nemes jutalmazásokat évről-évre lehetővé tesz. Hunyár Baba a gyermekek nevében egy kedves verssel köszöntötte az anyákat. A vers átértett előadása nagy tapsot aratott.

Nincs tehát semmi értelme annak, hogy valaki az okvetlenül szükséges mértékben felül kiszedje a pénzt a betétből, mert ezzel megfosztja magát a tőkéjének kamatától és mert sehol sem tudja a kiszedett betétet biztosabban, értékállóbban elhelyezni, mint amilyen a takarékpénztári betét volt. Az aranypengő bevezetése tehát azt jelenti, hogy mindenkinek mindenféle járandósága a jövőre nézve teljesen aranyértékben valorizálódik.

Özv. Vilcsék Manóné a megjutalmazott anyák nevében mondott köszönetet és tett ígéretet gyermekeik magyar nevelésére. A Hymnusz elneklése után a ben-sőséges ünnepség végetért. Kis gyerme-keikkel a karjukon boldogan széledtek haza az anyák áldva dr. Soldos Béla főispánpunk és a nemeslelkű hölgyek és egy magát megnevezni nem akaró ur-asszony jószívét. Külön köszönettel tar-tozunk a Budapest — Salgótarjáni gép-gyár és vasöntő vezetőjének Tarnay Kálmán főmérnöknek, aki a díszes ér-mekbe az anyák nevét gyermekeik szá-mával volt szíves bele örökíteni készsé-gesen és ellenszolgáltatás nélkül.

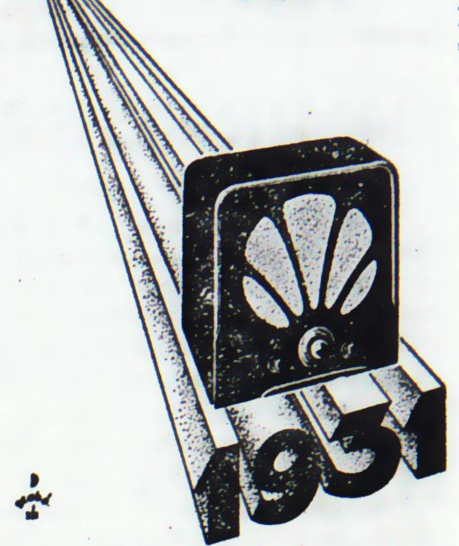
Hírek és különfélek

Köszönet. A Szent Erzsébet Róm. Kath. Nőegylet ezután mond hálás kö-szönetet Fabini Henrik gyárigazgató urnak, az Egyesület védnökének, aki Is-tenben boldogult, nemeslelkű neje emlé-kére dr. Révay József „Árpádok virága Szent Imre herceg” című művét arany-díszkötésben a Nőegyletnek ajándékozta. A megboldogult emléket szeretettel, ke-gyelettel őrzi a Szent Erzsébet Nőegylet.

A balassagyarmati realgimná-ziumba folyó tanévre beiratkozó diák teljes ellátást, lakást és felügyeletet, eset-leg privát oktatást is kaphat. Érdeklődő szülők forduljanak levélben a balassa-gyarmati Nemzeti Munkavédelmi Hiva-talhoz.

Az Egyesült Keresztény Nem-zeti Liga Bgyarmati Osztálya szép, hazafias ünnepélyt rendezett augusztus hó 16-án Vámosmikolán és Perőcsény-ben. Az ünnepélyeken Dr. Popovics Miklós bgyarmati gimn. tanár, helyettes igazgató mondott ünnepi beszédet. Dr. Szentpétery Béla bpesti póstafiszit saját költeményeiből szavalta el „A vén ma-

ziden ismét a
Standard
vezet

Standard 2a
Hangszóróval egybeépített
nagyteljesítményű 2+1 csöves
váltakorú rádió

lomról” és „Ég a máglya” című verseit. Gáthy Zoltán bgyarmati magántisztviselő irredenta dalokat adott elő. Az ünnepé-lyen nagy számú közönség vett részt, amelyek a Hymnus elneklésével értek véget.

Vidéki magántanulók eredmé-nyesen vizgázhatnak a Walter magán-tanulmány utján, mert az intézet lehetővé teszi, hogy rendes elfoglaltságuk mellett lakóhelyükön, levelezés utján sajátíthas-sák el a szükséges ismereteket. Fordul-jon felvilágosításért az országsszerte elő-nyösen ismert Walter magántanulmányhoz. Budapest, Rákóczi-ut 51.

Budapesten, uri családnál jó és kellemes ellátást kaphatnak uri családok leány gyermekei. Központi fűtés, állandó meleg víz, zongora, telefon és minden kényelem, egészséges, világos uccai szobák a Dunaparton. Gróf Teréz, Budapest, V., Személynökkucca 16. III/5.

Gyomor és bélzavaroknál, ét-vágytalanságnál, szorulásnál, fölfúvódás-nál, gyomorégésnél, felbőlgésnél, szé-dülésnél, homlokfájásnál, hányingernél 1—2 pohár természetes „**Ferenc József**” keserűvíz alaposan tisztítja az emésztő-utakat.

gyulnak a távolban.

A mohapad szélén nem látni már a sötétben a kisbogárkat csak szárnya-csapkodását hallani amint uj utra indul.

Virradatkor a bogárkat nem találom. De vágyai tárgya a virágpárák fűszál sem volt a helyén. Talán egy éjjeli vad legelte le, talán egy vándor kaszálta le mind-kettőjüket botjával.

A regény is elveszett, nem olvas-hattam végig.

Beszél a csend.

Nem az első vagyok aki azt állítom, hogy akkor beszél a lélek legnagyobb hangján, amidőn a testi hangok elhalnak. Midőn sem én sem más nem próbál párbeszédet, amidőn a napi élet élésének zenebonája nem érinti a dobhártyánkat, megszólalnak a belső hangok. Elkezd-nek az érzések ébredni és beszélni más-kor meg nem hallható hangokon. Kedves vagy ellenszenves arcok jelennek meg végetérhetlen sorban, azt mondjuk, hogy a lelki szemeink előtt és nevetnek, sír-nak, szólitának, elküldenek, becéznek, leckéztetnek, a szeretet vagy gyűlölet hangskáláit játszik el a csendben. Azt hisszük, hogy tényleg itt vannak, tényleg szólnak, pedig csak mi népesítjük be a csendet érzéseink ezir álomképével a mi kapcsolunk minden lélekrezdüléshez szellemtörténeteket. Az én beszél, az én érez, az én fél, az én örül, nevet, sír.

Körülbelül így vagyunk az erdők csendjével is. Az erdő sokak előtt bor-zalmas vagy csodálatos világa is az em-ber előtt hangos vagy csendes. Hangos amint az erdőjárók, favágók, kirándulók, vándorok savaival van tele, csendes ha eltávozik belőle az ember. Pedig az erdő élete akkor igazi, ha a betolakodott ide-gen kivonul abból a helyet ad nem az

ember szerinti csöndnek, de az erdő igazi életének. Ilyenkor aztán különösen este és éjjel az ember szerinti csend be-szélni kezd. Részint az igazi énjét árulja el, szellő, falomb, állatok, ember által nem zavart élete susog, zsong, surran, röpöppen, részint pedig az oda tévedt egyedül való ember társit ezekhez az erdei életmegnyilvánulásokhoz saját lel-kéből, érzéseiből kimerelt elképzeléseket.

Az erdőknék ezt az igazi csendjét megérteni, elhallgatni az erdő susogását csak egyedül, egyedül lehet, minden mást elfeledve, minden mást az emberi otthonban hagyva, csak a lelket hozva ide ki, had igya magába az erdő szavát, had csapongassa képzeletét az erdő titka. Még a vadász is csak akkor tud e han-gulatnak élni, ha leteszi a fegyvert s nem osztja meg figyelmét a vad várása és a csend hallgatása között.

A Karancs hátát borító erdő is csak éjszaka csendesül el. Itt is egész nap sátram előtt ülve hallom a betola-kodott emberek szavát s csak midőn a nap lealkonyult, amidőn a favágók ha-zatérnek, midőn az utolsó málnaszedő leányok kacagása is elhangzik a völgy-ben, kezdi ráborítani leplét az erdő fáira a csend.

A környező falvak nyugovóra térő élete még idezsong. Egy-egy csorda ko-lompja még fel-fel kong a hajkurászó csordás kiáltásától kísérve. Sietős csép-lés gépjének kései druzsolása is elhal. A gyárak egy-egy jelző bugása a mun-kák végét jelöli. Messze távolban egy vonat mozdonya sikolt fel. A völgy fe-nékén tompa lövés hangzik s azután csend.

A naplenyugtának helyét már csak világos folt mutatja az égen. Néhány fel-hőrongyon halványan biborozódik fel a

régén letűnt fény. A Kápolnahegy néhány magasba szökken koronatornya élesen rajzolódik a mind sötétebb kékségű ég boltozatára.

Az esti homály ahogy ráfekszik a két oldalsó völgyre, már lassan csak a fák közei között a Czeberna völgye fö-lött vagy a Pipisen át át-át pislog a fa-luk és a város egy-egy fényvillanása. A városból sok, erős tűzszem, a falukból, pusztákból csak egy-egy gyenge álmos pillantás.

Esti vonatzugás hallik a Vadaskert felől, egy-egy kutya ugat a puszták há-zai előtt. A kilátónál késő beszéd fosz-lányai török meg a hallgatást. De ez is elhallik, eltávolodik.

Megszólal mellettem egy tücsök, mellette másik felel, a málnásból kettő, tíz felel rá s csakhamar csiripelésüktől hangos az erdő széle s az egész tisztás. Egy bőregér suhan el a fejem felett. Ot-hat szarvasbogár koppan a sátozt kör-nyező fatörzseken.

A nyires felől halk és mégis nehéz léptek. A galyak hajlását hallani, a fü-csomók szakadását, de nem látni semmit a mind erősebb homályban.

Könnyű szellő borzolja végig a Sá-toros felől a hegyek keleti és északi lej-tőt. Susog a sok nyírfagaly, rezege a le-véltömeg. Két esti pillangó száll a kis fácskára előttem, hogy a következő pil-lanatban egy harkály késői kopogtatásá-tól megriadva libbenjenek tova.

Magas törzsű bükk dereka roppan a hajlásnál, egy letört száraz galyat ejtve le. Mintha kéz törte volna le, amely nincs sehol, vagy azonnal eltűnik a sűrű ho-mályban.

A völgy nyílásánál madárpityegés hallik, amit mihamar elhallgatott egy ujjab-

szellő. Végig bókolkak a fák és a tisztás felől száz meg száz sohaj haikul erre felé. A kis galagonyás másik oldaláról egy-egy bükk hajlása nyomán szívszorító nyögés hallik...

Valamikor egyszer igen régen a le-genda szerint, ott túl a tisztáson a Mar-git-forrásnál indult el a szépséges, bol-dog emlékü Katalin grófasszony Istent kérni, embert engesztelni. Talán ily cön-des imádságos éjjel ért a Kápolnahegy első stációjához, ahonnan térdén csuszva ment a köves oldalon a régi kápolnához. Ott, ahol azok a gyönyörű szál törzsek zugnak most mint a tenger árja.

A szép, fehér ruhás könnyes lelkű özvegy rég elporladt, de fehér lelke min-den csendes, harmattalan este itt járja a kálváriát újból és újból könnyezve imád-kozza, esdekelve e nemzet boldogságát. Csak a mezőn, hegyen felállított új fehér köveket kerüli messzire és minden szel-lőlendülésre fölsir a fák között e szép nádorné, a Karancs tündérének lelke...

Éppen sötét van, csak az igen kö-zeli bokrok, fák hajlását látni. A nyírlak fehér törzsei között megmozdul valami. Libben a fehér ruha; felzokog a vezeklő özvegy jaja.

Elhallgat a tücsök szó. És a csend, a fájdalmas csend közepébe belekondul a karancsi kápolna lélekharangja. Köz-eledik a fehér szépség a völgyek ködten-gere felett a kápolnához s ez elé csen-dítette valaki. Kitudja ki?

Valahonnan a Biko Bikk felől fel-sápad a hold, hirtelen beszűrődik a fák közé az imolygó ezüstös fény. Eloszlanak az árnyak.

És nem mesél tovább a csend.

A mezőgazdaság világhozzászólása számokban.

Ma már közzismert tény, hogy a mezőgazdaság válsága, legnagyobb részt, egy világgazdasági adottságból folyik. Ezt a gazdasági élet struktúrájának a háború után bekövetkezett változása idézte föl, a termelés és fogyasztás összhangjának teljes felbomlása, egy hamisan értelmezett autarchián épült vámprotekcionizmus és nem utolsósorban az a dezorganizáció, amely a mezőgazdasági értékesítés tekintetében világszerte tapasztalható.

A gazdasági élet struktúrájának jellemzésére csak néhány számot idézek.

A világgazdasági struktúrájának az 1909—1913-as évek átlagában, ha a lisztet is szemre számítom át, kerekén 34 millió tonna volt. Ebből kerekén 14 millió tonnát Kanada, az amerikai Unió, Argentína és Ausztrália szállított. Az 1925—1928-as évek átlagában a világgazdasági struktúrájának az 1909—1913-as évek átlagában. Ellenben a tengerentúli kiviteli államok a 35 millió tonnás világgazdaságból 28 millió t. szállítottak a békébeli 14 millió tonnával szemben.

Ezek az államok tehát 14 év alatt éppen kétszeresére emelték exportjukat. Az orosz export kiesését, nemkülönben egyes európai államok mezőgazdasági kivitelének visszaesését a tengerentúli termelés és kivitel tehát nemcsak kiegyenlítette, hanem a kínálatot jelentékeny mértékben fokozta is. Azóta azonban egy újabb tényező kapcsolódott be a világgazdasági struktúrájába és ez az orosz export, amely a múlt esztendőnek második felében például csak búzában 196 millió métermázsával jelent meg a világgazdaságban, ami azt jelenti, hogy Oroszország békébeli 42 milliós exportjának már csaknem a felét elérte és az európai mezőgazdasági államoknak a következő esztendőben az orosz export jelentékeny növekedésével kell számolniuk s nem pusztán a tengerentúli verseny ellen kell védekezniük!

A termelés és fogyasztás megbombolt egyensúlyát illetőleg, míg a világ termelése a békeállapottal szemben 17 százalékkal növekedett, a világ lakosságának növekedése pedig a békebeli állapottal szemben 13 százalék, addig a kenyérmagvak fogyasztása a békeállapottal szemben 4 százalékos csökkenést mutat.

Ebben, természetesen része van a világszerte tapasztalható pauperizmusnak, amely alatt nemcsak a munkanélküliséget és nemcsak az elproletarizálódást értem, hanem általában a pénzügyi és gazdasági viszonyok következtében fellépő elszegényedést. Jelentékeny szerepe van itt a táplálkozási irány megváltozásának is, mert hiszen tapasztalhatjuk, hogy a liszttermékek és tészta-termékek fogyasztásának visszaesése mellett igen nagy emelkedést mutat a gyümölcsféléknek, a tojás-féléknek, a tejtermékeknek fogyasztása. Ha a békeállapotot 100-nak veszem, akkor a huszmérek fogyasztása 165-re, a zsirral együtt 172-re, a tojásé 116-ra, a vajé 140-re, a sajtféléké 133-ra szökkent fel.

Halálozások. Özv. Jávorszky Ferencné 102 éves korában meghalt. A magas életkort a megboldogultnak imakönyvében talált feljegyzései bizonyítják, mely szerint Salgótarjánban 1850-ben került s akkor 21 éves volt. Kortársai közül már senki sincs életben s így csak néhány leszármazottja kísérté utolsó útjára. — Révay Pál acélgyári nyugdíjas 74 éves korában meghalt. Temetése, mely f. hó 21-én volt nagy részvét mellett, a kath. körök dalárda és acélgyári zenekar gyászadalokat adott elő. Révay Sándor a mozgósításhoz bérlője édesatyját gyászolja az elhunytban.

Tennisverseny. A Salgótarjáni Vívó Egyesület Tennisz Szakosztálya 1931. szeptember hó 6-ai kezdettel rendezte meg „Salgótarján bajnoksága”-ért versenyt, amelyre szívesen lát minden érdeklődőt. Sorra kerülnek: férfi egyes, női egyes, férfi páros és vegyes páros. A versenyen részt vehetnek azok, akik Salgótarján bármely tennisz egyesületének tagjai. Nevezési díjak: egyes számokban számonként 2 pengő, az összes számokra pedig 5 P. Nevezési határidő 1931. szeptember 2-án déli 12 óra. Szíves nevezéseket felvesz a S.V.E. tenniszpálya kezelő egész nap a városi tenniszpályán. Ugyanitt tekinthető meg szeptember 5-től a verseny részletes feltételei és programja, amelyeket a versenybizottság állít össze. Az egyesület ezúton hívja meg a tennisz sport barátait a versenyekre Napijegy 50 fillér, verseny tartamára szóló jegy (3 napra) 1 pengő.

Gyermekdráma Károly-akán. Salgótarjánban Károly-akán eldobta az életét egy fiatal kis fiú, aki elevevéssé, életrevalóságával tulszárnyalta játszótársait, játszópajtásait. A szerencsétlen gyermek, telárva volt. Édesanyját elvesztette s atyja ismételt házasságra lépett özvegy Battyán Gyulánéval. Kegyetlen, komisz élete volt a kis Szabó Károlynak, az új családi körben. Éhezett, koplalt, mintegy gazdátlan, kiert év. Rongyosan, kopottan járt. Még téli időben is, ing nélkül ormóttan, otromba bakkancsokban látogatta az iskolát, ha hazulról elengedte édesatyja második felesége. Sokszor azonban meztelán is elment az iskolába, hogy felkészülhessen jövőre életére. Erős, szívós fiú volt. Roppant sokat dolgozott odahaza atyja Albertakán a bánya-telepi kántint vezette s italt, szódavizet, élelmet kellett szállítania számtalanszor zord téli időben is. Mostohaanyjának első házasságából született gyermekei azonban nem dolgoztak mint a nagyobbik leány Battyán Mária s az öngyilkossal egyvásu fiú, pedig bársóny ruhában, előkelően finoman téli bundában ült az iskola padjaiban. A szembe-szökő és feltűnő különbség mi hamar feltűnt mindenkinek. Az apa tehetetlen volt. Félt a családbotrányoktól s inkább tűrte, hogy első házasságának fiú gyermekei a kuckóban üljenek a konyhában hájának együtt, míg a többiek a szobákban külön-külön kényelemben pihentek, a munkátlanságban elfáradt testeiket. A két árva közül mindig nehezebbé lett az élet. Egy izben, a nyitva hagyott sőtésbe surrantak éjszaka, valószínűleg, hogy éhínségüket csillapíthassák, de élelem hiányában az alkoholos üveghez nyultak s alkoholmérgezés miatt, az egyik a baglyasajjai kórházba jutott, ahol gymormosással segítettek a bajon. Az erőtlén és gyöngyő apa, bármennyire tussolta

a bajokat s kerülte a perpatvarokat a háznál, a két dolgozó fiúnak, gyermeké ereje nem volt elegendő ahhoz, minden szorgalma mellett, hogy az albertaknai kántin körül végzendő munkákat ellássák. A helytelen gazdálkodás csődbe juttatta másodsor férjezett volt özvegy Battyán Gyulánét s Szabóknak menniök kellett a telepről az üzlethől. S ha itt még jutott is valami az árváknak, de Salgótarjánban már golygatásabb alakult az életük, mert Szabó Károly öngyilkos lett. Felakasztotta magát. Megette az atyjának készített ételt. Ezért a jólelkű és nemesszívű, áldott mostoha példásan megbüntette, megverte. Ezután nagyobb és erősebb lehetett a verés, mert Szabó Károly elkeseredésében felmondta a boldog családi köteléket s elment az édesatyjához, hogy ne legyen senkinek sem terhére. A gyermeköngyilkossággal kapcsolatban megindult a nyomozás és a jobb sorsra jutott fiú iránt óriási a részvét mindenfelé.

Soffőr iskola.

Közzismert soffőrisiskolám újból megnyitottam, azon hölgyek és urak részére, akik autót és motorkerékpárral vizsgázni óhajtának. Beiratkozni lehet: Fő-utca 268. szám a., Nagyalomással szemben

Barabás Ignác
oktatónál.

Eladó Salgótarján központjában részben emeletes ház üzlethelyiséggel, áll 6 szoba előszoba, konyha, kamra, fürdőszoba, ház alapinczeve bekerített udvarral, takarékbetétkönyvvél is átvehető. Megtudható a „Munka” kiadó-hivatalában!

Kisterenyén 633 □-öles termő és gyümölcsös kert, szoba, konyha és kamrás lakással együtt jutányos áron eladó, Szabó Sándor Kisterenye, Uzsok-ut 1. sz.

NE KISÉRLETEZZÉK!

EZÉRT ISMÉTELJÜK:

NE KISÉRLETEZZÉK!

SINGER VARRÓGÉPEK

világhírűek!

Singer varrógép részvénytársaság

Salgótarjáni fiókjá: Fő-utca 23 sz. (Városházával szemben.)

Városrendezés 1930—1931. évben.

A Pécskő-patak szabályozása.
(Folytatás.)

A Pécskőpataknak az előzőekben ismertetett szabályozásával a szomszédos területeknek rendezése is lényegesen egyszerűsödött. A felső szakaszon a csatornának a régi patakmeder vonalához simuló vezetésével a szabályozott utca kiképzése költséges kisajátítások mellőzésével lesz eszközölhető, mivel a szabályozási vonal épületeket egyáltalában nem érint. A cigánykut melletti szakadékos terület feltöltésével a Pécskő-utca Szilárdy-telepig meghosszabbított, miáltal ezen szépen fejlődő városrész is forgalmi szempontból a belső városszettel szorosabb kapcsolatot nyert és így annak a jövőben még erőteljesebb fejlődése valószínű. Városfejlesztési szempontból azonban még jelentősebb eredményt jelent a viztartó medencével szomszédos, jelenleg még külsőségi területeknek a megközelíthetősége, mert ez a terület ideális fekvésénél fogva predesztinálva van arra, hogy ott a jövőben egy villatelep létesíthessék.

Legközelebbi érinti azonban a város közönségét az Erzsébet-tér rendezése. A patakmeder betöltésével a Takarékpénztár előtti kőtámlal el fog tűnni, a Karancs-utcai hid mint feleslegessé vált műtárgy elbontásra kerül, annak fenn-

tartásától, a jövőben új hidak létesítési költségeitől az uttulatadonosság vármegye mentesülni fog. Ezen hid és a vasúti hid közötti terület feltöltése az Erzsébet-teret a vasutvonalig kiterjedőleg megnöveli, az ittlévő patakparti akácok között a meder helyén sétány létesül.

A területben lényegesen megnövekedett Erzsébet-tér, nemkülönben a Pécskő-utca és Fő-utca és Katolikus-kör közötti 20 méter széles szakasza a belső zsúfolt piacok tehermentesítésére is fel lesz használható, mindenestre azonban a kirakodó vásárok a Fő-utcáról legalább részben oda áthelyezhetők.

A város vezetősége a Pécskő-patak-
nak vasúti kereszteződésénél gyalogalul-
járó létesítését is tervbe vette és megke-
reste a felsőbb hatóságokat aziránt, hogy
a m. kir. államvasutak annak megépíté-
sére köteleztessenek.

A csatornázási munkálatok kivite-
lezésére Bulyovszky Lajos és Szalay Imre
helybeli építési vállalkozók nyertek meg-
bízást 35. 500 P vállalati összeggel. A
munkálatok már befejezésükhöz közeled-
nek, a jelenleg még szabadon álló be-
toncsatornák rövidesen a föld alá kerül-
nek, hogy a jövőben kényelmes, biztos
otthont nyújtsanak a Pécskő-pataknak.

emelt embertársaik fölé, ne kérkedjenek,
ne büszkélkedjenek, mert arra éppen-
séggel semmi joguk nem lehet. Fogjunk
össze mindnyájuk. Tisztviselő, kereskedő
iparos. tárgyaljuk meg a bajunkat. Van
ipartestület, Omke, van városi közgyűlés.
At kell segíteni Salgótarjánt a válságban.
Azt mondják, azért áldozatot kell hozni,
mindenkinek. A tisztviselőnek is. Áldo-
zatot pedig úgy hozzon, hogy ezentul
kevesebbet kapjon 1-én — De aztán
jól megteessék nézni, hogy ki kaphat
kevesebbet. Mert munka és munka kö-
zött különbség van. Arányításra már ré-
gen nagy szükség lett volna, de fizetés-
csökkentést nem érdemel meg sem az
állami sem a városi tisztviselői kar.

SZABADALMAKAT

megszerez, értékesít minden államban

ÁRON és MOLNÁR

szabadalmi iroda

Budapest, VIII. Rákóczi-ut. 15.

Felvilágosítás díjtalan!

Nyiltér.

Gyámságom alá helvezett férjem
Osztrovich Ödön által kötött megállapo-
dások, adásvételek, felvett kölcsönök, s
ezekből származó követelésekért felelő-
séget nem vállalok.

Salgótarján, 1931. augusztus 12.

Osztrovich Ödön, kirendelt gyám.

*E rovat alatt közöltékért felelőséget nem
vállal a Szerk.

A lillafüredi tárgyalás.

Közel egy esztendeje már annak, hogy a csehek felmondták az addig érvényben volt kereskedelmi szerződést és az ennek következtében megindult tárgyalásokon olyan kívánságokkal állottak elő, hogy a magyar delegátusok azokat el nem fogadhatták. December óta tart már a szerződés nélküli állapot, kétségtelenül kárunkra nekünk is, de még nagyobb kárára Csehszlovákia lakosságának.

Nálunk a mezőgazdasági termények, az állat- és borkivitel éri a csehországi exportpiac elvesztését. A cseh ipari termékek egyik legfőbb vásárlóját nélkülözik nagyon bennünk. Míg azonban a magyar agrártermékek részben kárpótlást találtak az Ausztriába és Olaszországba irányuló kivitel emelkedésében, a cseh gyárak cikkeit számára új piacot találni nem tudtak. Annak a taktikájuknak pedig, hogy a szerződés nélküli állapot fentartásával Magyarországot arra kényszerítsék, hogy az ő lehetetlen kívánságait teljesítse, az lett a következménye, hogy különösen a Felvidéken a gyárak egymásután szüntették be üzemüket és a munkások ezreit bocsátották el. Az Északkeleti Felvidéken, a most Ruszinszónak nevezett területen, pedig egyenesen óriási a nyomor, mert a lakosság főkeresetét alkotó fatermelés, a magyar vásárlók elmaradásával, nem talál vevőt és több, mint százezer vagon tüzelőfa hever eladatlannul a fátelpeken és az állomásokon felhalmozva. Az áldatlan helyzetet tehát nem is annyira a tulajdonképeni Csehszlovákia, hanem a gyarmatként kezelt Felvidék szenvedte meg elsősorban.

Pár héttel ezelőtt, úgy látszik, jobb belátásra tértek szomszédunk politikusi és lépéseket tettek a helyzet megváltoztatására.

Genfben indult meg az érdemleges tárgyalások előkészítése és most Lillafüreden kísérel meg a két ország delegációja az ellentétes érdekek kiegyenlítését. A magyar bizottság feltételül meg fogja védeni érdekeinket és most az a kérdés, hogy a csehek követeléseiket mennyire mérséklék. Arról ugyanis szó sem lehet, hogy a cseh ipar számára nagy kedvezményeket adjunk, ők pedig a minimálisra redukálják a Magyarországnak nyújtandó előnyöket. Az eddigi események nem adnak jogot arra, hogy vérmes reményeket tápláljunk a szerződés közeli megkötésére, de ha kellemes meglepetésként ez meglőrné, alapja csakis a jogos kívánságok kölcsönös honorálása lehet. A szerződés további kihatásai pedig jelentősen lendítenék mindkét ország gazdasági helyzetén.

Hiába hirdetik ugyanis a világ politikusai a gazdasági együttműködés fontosságát, ha egyes államok ennek mindig akadályt hárítanak. Állandóan halljuk, hogy meg kell szüntetni a különbséget az államok között, meg kell szüntetni a győztes és a legyőzött államok közötti megkülönböztetést, de ez a szinte általánosnak jogosnak elismert gondolat nem ment át teljesen a gyakorlatba. Különösen a kisanant államok részéről tapasztaljuk, hogy még mindig holmi győztesi jogokat igényelnek maguknak és ebből ered az is, hogy a gazdasági tárgyalásokon is minél több előnyt akarnak kicsikarni maguknak ugyszólván semmiért.

Reméljük, hogy most talán nem lesz így. Ideje is volna. Nekünk meg van a készségünk arra, hogy a békés együttműködésben közreműködjünk és szomszédainkon mulik, hogy ezt az együttműködést mennyire lehet megvalósítani.

Eladó ház. Elköltözés végett jutányos áron eladó 150⁰ öln mellék-helyiséggel együtt. Cim a kiadóban.

Csökken a különbözet a mezőgazdasági és ipari termékek árnívója közt. A magyar kereskedelmi árképzés száma a múlt év decemberében 90-ig süllyedt, tehát a békenívó alá esett vissza, mert a békebeli árszínvonalat 100-al szoktuk jelezni. Ennek az évnek az elején a nagykereskedelmi jelzőszám emelkedni kezdett és március végén 94-en állott, június végére azonban újból 91-ig hanyatlott vissza. Érdekes megfigyelni az ipari anyagok és a mezőgazdasági termékek átalakulását a változásait is. Eddig már évek óta az volt a helyzet, hogy az ipari anyagok ára a békebeli nivóhoz viszonyítva jelentősen növekedett, a mezőgazdasági termékek árai pedig katasztrofálisan a békebeli nivó alá estek. A mezőgazdaság tehát csak alacsony áron tudott eladni, de drágán termelt mert az ipari anyagokat a békebeli nivó felett kellett beszereznie. A gazdaságpolitikusok idáig nem tudták megoldani azt a kérdést, hogy kiküszöböljék ezt a nagy különbséget a kétféle áralakulás között. Az agrárolónak nevezett különbség megmaradt továbbra is, mert az árákba való mesterséges és erőszakos beavatkozás normális viszonyok között nem sok jóval biztatott. Ennek az évnek első felében azonban mégis csökkent valamivel ez a nagy különbség. Az ipari anyagok és termékek jelzőszáma ugyanis 119-ről 111-re esett, míg az agrárindex 78-ról 82-re emelkedett.

Állami gépjárművezetőképző (sofför) tanfolyam nyílik meg a m. kir. Technológia és Anyagvizsgáló Intézet ke- retében szept. 9-én este 7 órakor, az intézet Budapest, VIII., József-körút 6. sz. alatti helyiségében. Beírás naponta d. e. 9—1. óra között az igazgatósági irodában, ahol a felvételhez szükséges űrlapok a hivatalos órák alatt előzetesen beszerezhetők.

Az ország gazdasági helyzete való tekintettel nem indul zárandoklás Máriazellbe és Nürnbergbe. Az ország katolikus társadalma ez évben nagy nemzeti zárandoklással akarta felkeresni a magyar emlékekben is gazdag máriazelli kegyhelyet és részt akart venni a nürnbergi hetvenedik német katolikus nagygyűlésen. A máriazelli zárandoklás augusztus 22-én, a nürnbergi pedig augusztus 26-án indult volna el Budapestről. A fenti zárandoklásokkal kapcsolatosan az Országos Katolikus

Szövetség ma a következő felhívást intézte a magyar katolikus társadalomhoz: Az ország súlyos gazdasági és pénzügyi nehézségekkel küzd. A magyar katolikus társadalom mint a multban, úgy most is példát óhajtatni arra, hogy elsőnek siet támogatást nyújtani az ország mielőbbi talpraállításához. Minden felesleges fillért meg kell takarítani és a Haza oltárára adni, hogy az ország pénzügyi és gazdasági helyzetén javítsunk. Eppen ezért az Országos Katolikus Szövetség felhívja mindazokat, akik zárandoklással akarták felkeresni a külföldi kegyhelyeket, hogy azt halasszák el, valamint bejelenti a Szövetség azt is, hogy úgy a Máriazellbe, mint a Nürnbergbe tervezett magyar nemzeti zárandoklást most nem tartja meg. A jubiláris német katolikus nagygyűlésre egy szűkebb reprezentatív küldöttség megy ki, hogy viszonzza a német katolikusok mult évi látogatását és hogy képviselje az Árpád-házi Szent Erzsébet tiszteletére rendezett jubileumi ünnepségen a magyar katolikus társadalmat. — A befizetett részvételi díjakat az Országos Katolikus Szövetség pénztára aug. 12-től köznapokon 9 és 12 óra között levonás nélkül visszafizeti.

Közel félmillióval növekedett a magyar földbirtokosok száma az utóbbi öt esztendőben. A legutóbbi számítások általános meglepetésre azt igazolták, hogy ma Magyarországon az összes birtokok területe nagyobb, mint 1925-ben volt. Öt év előtt ugyanis 164 millió kat. hold volt a magyar birtokok együttes területe, azóta ez a terület 159 millió holdra emelkedett, ami közel 9%-os növekedésnek felel meg. Ennek a különbségnek két oka van: az egyik az, hogy a határkiigazítások során az ország területe bizonyos mértékben változott, ez azonban csak a kisebb szerepet játsza a különbségben. Ennél lényegesebb az, hogy a statisztikai adatgyűjtés folytonosan tökéletesedik s így az újabb adatok teljesebbek, mint a régiek voltak. A másik meglepetése a legújabb statisztikai számításoknak az, hogy a magyar birtokosok száma az említett öt év alatt 1.138.981 főről 1.597.646 főre növekedett. Öt év alatt tehát mintegy 460 ezer új birtokos lépett be Magyarországon a birtokosok sorába. Ez körülbelül 40 százalékos gyarapodás. A birtokos osztály nemcsak a törpe birtokosok körében gyarapodott — bár természetesen a gyarapodás itt a legnagyobb mértékű, — hanem ezer holdon alul minden nagyságú birtoknál. Szám-

Donászy Viktor

MAGYAR DIVATÁRUHÁZA

FŐ-TÉR. — SALGÓTARJÁN. — FŐ-TÉR.

Szülők figyelmébe!

Tisztelettel értesitem az iskolás gyermekek szülőit, hogy az idei tanévre megérkeztek az első és második osztályba kötelező **gimnazista és polgárista előírással egyenruhák**, Bocskay és gimnazista bársöny sapkák.

Ezenkívül raktáron tartok:

Bőr és vászon iskolai táskákat. Előírással csikos és fehér **intézeti** vász-
nakat, szöveteket és matróz gallérokat. Pické és flanel takarókat, saját készítésű
fehér vattás **paplanokat**. Magyar gyártmányú patent harisnyákat. Zsebkend-
őket, ruhanemű jelzésre **betűket és számokat**.

Megrendelésre készítek:

Minden nagyságú fehéreneműt. (inget és nadrágot). **Schiffonok és vász-
nak nagy választékban.** Továbbá nagy választék van tricó és habcselyemből
készült **fehérneműből**.

Minden GFB. harisnyához egy kézi bőröndöt ingyen adunk!

Maradok tisztelettel: **DONÁSZY VIKTOR**
„Magyar Divatáruháza” Salgótarján.

szerint a legnagyobb növekedés az egyholdnál kisebb birtokosok csoportjában van, a terület tekintetében azonban az ilyen törpebirtokok nem emelkedtek megfelelő mértékben és így az átlagos birtokterület 928 négyszögölről 800 négyszögöltre hanyatlott. Az egy és két hold között a birtokosok száma szintén jóval emelkedett, ami szintén a birtok átlagterületének némi apadásával járt, mert a birtokosoknak a száma mintegy a felével, a birtokterület ellenben csak körülbelül harmadrészével növekedett és ennél fogva egy-egy birtokosra kevesebb föld jut. Öt és tíz hold között már nincsen birtokelaprózódás, mert a birtokterület ugyanabban az arányban növekedett, mint a birtokosok száma. A középbirtokosok száma egészen 1000 holdig minden kategóriában emelkedett és csak az ezer holdnál nagyobb birtokosaink számában találunk némi apadást. A birtokterület azonban a nagybirtokosok csoportjában is növekedett valamivel, csak a birtokosok száma hanyatlott. A magyar földbirtokosok számának szaporodását nem lehet egészen a birtokreform számlájára írni. Szerepet játszik a birtokosok változásai a földtulajdon természetes oszlása, szaporodása is. Kétségtelen azonban, hogy az elmúlt öt év alatt olyan birtokosréteg jelentkezett az ország termelőelemei között, amelyet a tervszerű birtokpolitika juttatott földtulajdonhoz. Sajnos, ez az új tulajdon az új földbirtokosok nagybirtokosok nagy részénél még igen szerény mértékű.

HIRDESSÜNK

A Munka

politikai hetilapban.

Képesítéshez kötötték a kozmetikus ipart. Az ipartörvény értelmében a tulnyomórészt nők által üzemeltetett iparok névze a szakképzettség megszerzése és igazolása tekintetében bizonyos könnyítések vannak megállapítva. Eddig a kozmetikus ipar is ezek között volt. Felmerült panaszokra való tekintettel a kereskedelemügyi miniszter ezeket a könnyítéseket a kozmetikus iparra névze most megszüntette és így, a jövőben a kozmetikus iparra iparigazolványt csak azok nyerhetnek, akik a megkívánt tanonci és segédi gyakorlatot segédlevéllel, illetőleg munkakönyvvel igazolják.

Házak, házhelyek és szántóföldek jutányos áron eladó. Bővebbet a tulajdonosnál: Forgács-utca 8 szám.

Walter magántanfolyam
legolcsóbban, legbiztosabban készít elő középiskolai magánvizsgákra, érettségire. Vidékieknek **levelező oktatás**. A szeptemberi és decemberi vizsgákra már most jelentkeztek. Budapest, Rákóczi-ut 51.

670—1931 végreh. szám.
Árverési hirdetmény.

Dr. Varga Kálmán ügyvéd által képviselt Rozsnyai Károly javára 145 P 50 fill. tőke és több követelés járulékaik erejéig a pesti közp. kir. járásbíró 1931 évi 40532 sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán, végrehajtást szenvedőtől 1931 évi április hó 29-én lefoglalt 1120 pengőre becsült ingóságokra a fenti kir. járásbíró 1931 évi végzésével az árverés elrendeltet-
tén, annak az 1908 évi XLI. t-c. 20§-a alapján, továbbá a foglaltási jegyzőkönyvből ki nem tűnő más foglaltatott javára is, az árverés megtartását elrendelem, de csak arra az esetre, ha kielégítési jogok fennáll és ha ellenük halasztó hatályú igény-
kereset folyamatban nincs, végrehajtást szenvedő lakásán. Homokterenyén a 62 sz. házban leendő megtartására határidőül 1931. évi szept. hó 4 napjának délelőtti 10 órája tűztetik ki, amikor a bíróság lefoglalt bitorok a egyéb ingóságokat a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fogom adni.

Salgótarján, 1931 aug. 2 n. Török Gyula
kir. jbirósági végrehajtó.

665—1931 végreh. sz.
Árverési hirdetmény.

Dr. Dala Károly ügyvéd által képviselt Hermes Biztosító Rt. javára 74 P 46 f. tőke és több követelés járulékaik erejéig starjáni kir. jbiróság 1930 évi 8112—4 sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán, végrehajtást szenvedőtől 1931 évi május hó 20 n. lefoglalt 3000 P becsült ingóságokra a fenti kir. jbiróság fenti sz. végzésével az árverés elrendeltet-
tén, annak az 1908. évi XLI. t-c. 20§-a alapján a következő megnevezett Dr. Toifler Artur ügyv. által képv. Steana Magyar Köölaj Rt. javára 1131 P 33 f. s. jár. továbbá a foglaltási jegyzőkönyvből ki nem tűnő más foglaltatott javára is, az árverés megtartását elrendelem, de csak arra az esetre, ha kielégítési jogok fennáll és ha ellenük halasztó hatályú igénykereset folyamatban nincs. Starjában Karancs-u. 40 sz. a leendő megtartására határidőül 1931 szept. hó 7 napjának délelőtti 10 órája tűztetik ki, amikor a bíróság lefoglalt teher autó s egyéb ingóságokat a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fogom adni.

Salgótarján, 1931 aug. 5. Török Gyula
kir. jbirósági végrehajtó.

APOLLO MOZGÓ HETI MŰSORA:

22 Sz. 23 V.	26 Sz. 27 Cs.	29 Sz. 30 V.
Tell Vilmos és fia. Fősz.: Zoro és Huru. Jó a turistáknak. Cinci a sivatagban.	Párisi bohémek. Hangos zenés vigjáték. A fehérszegfűs ember. Történet az alvilágból.	Jóni Jóni Istenek fia.

Kezdete: szordán csütörtölkön és szombaton este 7 és 9, vasár- és ünnepnap d. u. 5, 7 és 9 órakor.